

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

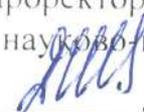
ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора

 Ольга СОКОЛЕНКО
« _____ » _____ 2021 р.

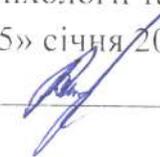

ПОГОДЖЕНО

Проректор
з науково-педагогічної роботи
 Дмитро СВИНАРЕНКО

« _____ » _____ 2021 р.

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра
на основі освітнього ступеня бакалавра
(освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 05 СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 053 «ПСИХОЛОГІЯ»
(Освітня програма – **Психологія, Психологія управління**)

Розглянуто на засіданні вченої ради
факультету психології та спеціальної освіти
від «25» січня 2021 р. протокол № 4
Голова вченої ради Дмитро ВОЛКОВ

Дніпро
2021

Укладачі програми:

1. к. психол. н. **Салюк Марина Анатоліївна**, доцент кафедри загальної психології та патопсихології;
2. к. психол. н. **Корнієнко Вікторія Володимирівна**, доцент кафедри загальної психології та патопсихології;
3. к. соц. н. **Лазаренко Вікторія Іванівна**, доцент кафедри соціальної психології і психології управління;
4. к. психол. н. **Грисенко Наталія Володимирівна**, доцент кафедри педагогічної та вікової психології;
5. к. психол. н. **Кутовий Костянтин Петрович**, доцент кафедри загальної психології та патопсихології;

Програма ухвалена на засіданні кафедр:

1. Кафедра загальної психології та психології;

Завідувач кафедри від «28» 08 2020 р. протокол № 1
(підпис) _____ (проф. Аршава І. Ф.)
(прізвище та ініціали)

2. Кафедра педагогічної та вікової психології;

Завідувач кафедри від «03» 09 2020 р. протокол № 2
(підпис) _____ (доц. Дуса О.В.)
(прізвище та ініціали)

3. Кафедра соціальної психології і психології управління;

Завідувач кафедри від «01» вересня 2020 р. протокол № 1
(підпис) _____ (доц. Ткаченко Н.В.)
(прізвище та ініціали)

Ухвалено на засіданні науково-методичної ради факультету психології та спеціальної освіти

Протокол від «07» вересня 2020 року №1

Голова НМР ФПСО _____ (Елеонора НОСЕНКО)
(підпис)

I ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Фахове випробування – форма вступного випробування для вступу на основі здобутого ступеня бакалавра, магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми другого (магістрського) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Результати фахового вступного випробування зараховуються для конкурсного відбору осіб, які на основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) вступають на навчання для здобуття ступеня магістра. Приймальна комісія університету допускає до участі у конкурсному відборі осіб, які за результатом фахового вступного випробування отримали не менше 40 балів за шкалою від 0 до 100 балів.

Програма фахового випробування для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра за спеціальністю 053 «ПСИХОЛОГІЯ» (Освітня програма - «Психологія») містить питання з таких *нормативних* навчальних дисциплін природничо-наукової та професійної підготовки бакалавра за спеціальністю 053 «ПСИХОЛОГІЯ»:

1. Загальна психологія;
2. Соціальна психологія;
3. Клінічна психологія;
4. Вікова психологія;
5. Психодіагностика.

II. ПЕРЕЛІК ТЕМ, З ЯКИХ ВІДБУВАЄТЬСЯ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНИКА

I “ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ”

1. Психологія як наука. Розвиток поглядів на предмет в історії психології. Донаукова психологія: уявлення про душу. Виникнення наукової психології: свідомість як предмет дослідження. Біхевіоризм: поведінка як предмет психології. Психіка як особлива властивість мозку. Сучасний стан психологічної науки.

2. Свідомість як вища форма психічного відображення. Об’єктивні критерії психічного. Етапи розвитку психіки тварин. Проблема виникнення свідомості. Культурно-історична теорія Л.С.Виготського. Вищі психічні функції: будова, генезис, властивості. Поняття інтеріоризації. Змінні стани свідомості. Класифікація несвідомих психічних явищ. Поняття несвідомого у теорії З.Фрейда. Уявлення про колективне несвідоме у теорії К.Г.Юнга.

3. Психологія особистості. Поняття про особистість у психології. Класифікація теорій особистості. Структура особистості. Спрямованість особистості. Самосвідомість особистості. Самооцінка і рівень домагань. Типології особистості. Типологія особистості К.Юнга. Темперамент й тип вищої нервової діяльності. Характер. Біологічні й соціальні передумови характеру. Структура характеру. Типологія характерів. Акцентуації характеру. Поняття про здібності. Співвідношення біологічних й соціальних умов розвитку характеру.

4. Загальнопсихологічна теорія діяльності. Постулат безпосередності та спроби його подолання. Основні поняття й принципи психологічної теорії діяльності. Дія і операція; дія і рух; рівні побудови рухів. Механізм формування навичок. Мотиваційно-особистісні аспекти діяльності: поняття потреби і мотиву в теорії діяльності; види мотивів; механізм “зрушення мотиву на ціль”. Поняття й рівні смислової сфери особистості. Динаміка смислових процесів.

5. Психологія мотивації. Актуальні й потенційні мотиви. Варіанти класифікації потреб і мотивів. Динамічна теорія мотивації К.Левіна: поняття потреби, задоволення потреб; валентність предметів й психологічне поле; поняття й види мотиваційних конфліктів. Мотиваційне обумовлювання й мотиваційне опосередкування. Афіліація й влада. Внутрішня й зовнішня мотивації.

6. Емоційно-вольове регулювання поведінки й діяльності. Місце емоцій у структурі психічного та особливості психічного відображення в емоціях: емоції й пізнавальні процеси; емоції й мотивація. Функції емоцій: функції емоційних переживань; функції емоційних явищ; регуляторна функція емоцій. Види емоцій. Емоції та діяльність: еволюційна необхідність емоцій; емоції й сенс; функціональна класифікація емоцій; ведучі й похідні емоційні явища. Проблема класифікації емоцій (Б.Спіноза, В.Вундт, Н.Грот). Теорія диференціальних емоцій К.Ізарда. Синдром емоційного “вигорання”. Основні підходи й тенденції вивчення волі. Розвиток волі. Вольові якості особистості.

7. Сенсорно-перцептивні процеси. Розуміння психічного відображення як процесу. Специфіка процесу психічного відображення (гносеологічні парадокси). Форми психічного відображення на різних рівнях. Поняття відчуття та сприймання у психології. Відчуття як елементарна форма психічного. Загальні властивості відчуттів. Чутливість і пороги чутливості. Предметність чуттєвих образів. Характеристики предметних образів. Теорії сприймання. Сприймання часу. Сприймання простору. Порушення сприймання.

8. Увага. Місце уваги у структурі психічних явищ. Багатозначність поняття “увага” в психології. Види уваги. Властивості уваги. Класичні теорії уваги. Увага як самостійна форма психічної діяльності (П.Я. Гальперін). Поетапне формування уваги як розумової дії. Сучасні дослідження й основні моделі уваги в когнітивній психології.

9. Пам’ять. Загальне уявлення про пам’ять. Місце пам’яті в системі психічних явищ. Теорії пам’яті. Види пам’яті за різними підставами. Характеристика процесів пам’яті. Моделі пам’яті у сучасній когнітивній психології.

10. Психологія мислення. Місце мислення у структурі психічних явищ. Передумови появи мислення людини. Класифікації видів мислення. Задача як об’єкт мислення (теорії мислення). Поняття задачі у Вюрцбургській школі мислення. Мислення як взаємодія суб’єкта й задачі. Детермінанти процесу вирішення задач. Теорія розвитку мислення Ж.Піаже. Проблема розвитку мислення в роботах С.Л.Рубінштейна і Л.С.Виготського.

11. Психологія інтелекту. Проблема визначення інтелекту. Тестологічний підхід до дослідження інтелекту: історія і загальна характеристика. Теорії “єдиного” інтелекту. Уявлення про “множинність” інтелекту.

12. Мислення і мовлення. Проблема співвідношення мислення і мовлення. Слово і його семантична будова. Слово і поняття. Функціональні еквіваленти поняття. Внутрішнє мовлення. Історія досліджень внутрішнього мовлення. Проблема внутрішнього мовлення в радянській психології.

13. Психологія уяви. Поняття про уяву. Місце уяви у структурі психічних явищ. Зв’язок з дійсністю. Функції, види, механізми уяви. Уява і творчість.

2. „СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ”

1. Загальна характеристика соціальної психології як галузі психологічного знання. Предмет соціальної психології. Подвійне положення соціальної психології в системі наук і його причини. Основні етапи в розвитку соціальної психології. Оформлення соціальної психології в експериментальну науку та її сучасний розвиток. Становлення вітчизняної соціальної психології. Дискусії 20-х років і кінця 50-х - початку 60-х років про предмет соціальної психології. Проблеми й завдання соціальної психології на сучасному етапі. Основні розділи соціальної психології: психологія спілкування; психологія соціальних груп; соціальна психологія особистості; психологія масових комунікацій. Специфічні методи соціальної психології.

2. Теоретичні напрямки зарубіжної соціальної психології. Біхевіористичний напрямок у соціальній психології. Когнітивний напрямок у соціальній психології. Психоаналіз у соціальній психології. Інтеракціонізм у соціальній психології.

3. Проблема спілкування в соціальній психології. Спілкування як соціально-психологічна проблема. Значення суспільних стосунків для розуміння змісту міжособистісних відносин. Різні точки зору на структуру спілкування. Функції, види й рівні спілкування. Комунікативна сторона спілкування. Спілкування як обмін інформацією. Інтерактивна сторона спілкування. Спілкування як обмін діями. Типи взаємодії: кооперація, конкуренція, конфронтація, фатичне спілкування. Перцептивна сторона спілкування. Специфіка аналізу перцептивних процесів у соціальній психології. Роль міжособистісного сприйняття в процесі спілкування. Взаємне сприйняття й

пізнання партнерів по спілкуванню як основа встановлення взаєморозуміння між ними. Властивості суб'єкта, об'єкта сприйняття, характер і контекст міжособистісних взаємозв'язків як фактори перцептивних процесів.

4. Спілкування й міжособистісні стосунки. Міжособистісні стосунки як реальність суспільних відносин, як форма їхнього прояву. Емоційна основа міжособистісних стосунків. Міжособистісна атракція: сутність і динаміка. Основні напрямки дослідження атракції та їхнє практичне значення. Психологічна близькість і дистанція. Значимі особи. Симпатія, прихильність, дружба, любов. Офіційні й неофіційні, ділові й особисті стосунки. Гармонічні, суперечливі, конфліктні відносини. Вимір міжособистісних стосунків. Соціометрія Дж.Морено, її можливості й межі застосування.

5. Соціальна ідентичність особистості й формування Я-концепції. Уявлення про себе, соціальна й особистісна ідентичність, самооцінка, самоповага. Психологічний захист. Функції Я-концепції. «Я» як соціальна установка. Розвиток Я-концепції. Криза ідентичності.

6. Соціалізація особистості. Поняття соціалізації. Етапи і соціально-психологічні механізми соціалізації. Інститути соціалізації. Родина як важливий фактор соціалізації. Роль психологічної близькості з батьками в процесі соціалізації. Гендерна, політична, правова соціалізація. Порушення соціалізації: дезадаптація, де соціалізація, девіантна поведінка, делінквентна поведінка, ресоціалізація.

7. Соціальна установка. Поняття соціальної установки. Структура соціальної установки. Функції соціальних установок у регуляції соціального поведіння. Ієрархічна структура диспозицій особистості (концепція В.Я.Ядова). Проблема зміни соціальних установок.

8. Соціальні норми й цінності. Норми й стереотипи. Цінності й ціннісні орієнтації особистості.

9. Соціально-психологічні властивості особистості. Соціально-психологічні типи особистості: авторитарна, демонстративна, маніпулятивна, агресивна особистості. Соціально-психологічні здібності особистості. Соціальний інтелект і соціальна компетентність особистості.

10. Проблема групи в соціальній психології. Спільноти й групи. Група й організація. Понятійний апарат для опису структури групи в соціальній психології. Основні характеристики груп. Класифікація груп.

11. Психологія малих груп. Поняття малої групи. Кількісні й структурні характеристики малої групи. Питання верхньої й нижньої "межі" малої групи, залежність його рішення від розуміння природи малої групи. Елементи малої групи і їхня взаємодія. Класифікація малих груп: первинні й вторинні; формальні й неформальні; групи членства й референтні групи. Динамічні процеси в малій групі. Феномен групового тиску. Конформність і конформізм. Нонконформізм. Групові норми. Групова згуртованість.

12. Лідерство й керівництво в малих групах. Лідерство й керівництво в малих групах. Теорії лідерства. Стили лідерства. Лідерський потенціал. Методи виявлення лідерів у малих групах. Ефективність малої групи. Проблема вибору критерію ефективності. Соціально-психологічний клімат малої групи.

13. Великі соціальні групи. Проблематика психології великих соціальних груп, їхня класифікація. Класи, соціальні прошарки, нації, етноси, професійні групи, їхнє особливе місце в системі суспільних відносин. Стихійні неорганізовані групи: натовп, маса. Тимчасові напіворганізовані групи: публіка, мітинг, аудиторія, т.п. Специфіка комунікативних і інтерактивних процесів у натовпі, масі. Способи впливу: зараження, вселяння, переконання. Наслідкування і його дослідження в соціальній психології. Соціальні рухи як специфічний феномен масового поведіння. Масова свідомість: склад і структура. Соціально-психологічна природа й місце масової свідомості в структурі суспільної свідомості. Форми масової свідомості.

3 „КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ“

1. Клінічна психологія: предмет та структура дисципліни. Визначення поняття клінічної психології. Предмет та задачі клінічної психології. Структура клінічної психології. Патопсихологія. Нейропсихологія. Психосоматика. Неврологія. Методи клінічної психології. Клінічна психологія та сумісні дисципліни.

2. Особистість як центральна проблема клінічної психології. Поняття особистості в медицині. Поняття особистості у загальній психології. Зарубіжні концепції особистості: теорія

особистості за З. Фрейдом, К.-Г. Юнгом, А. Адлером, К. Хорні, К. Роджерсом. Вітчизняні теорії особистості: патогенетична концепція особистості за В. М. М'ясищевим, концепція особистості за О. М. Леонтьєвим, Б. Г. Ананьєвим. Методи дослідження особистості в клініці.

3. **Психічна адаптація та дезадаптація.** Індивідуальний бар'єр психічної адаптації. Класифікація станів психічної дезадаптації. Дезадаптивні чинники. Диференційна діагностика патологічних та непатологічних станів психічної дезадаптації. Методи психологічної діагностики станів психічної дезадаптації.

4. **Поняття "внутрішньої картини хвороби".** Структура "внутрішньої картини хвороби". Фактори, що впливають на тип психологічної реакції на захворювання. Типологія реакцій особистості на хворобу (за О. Є. Личко та Н.Я. Івановим).

5. **Медико-психологічні аспекти психосоматичних відносин.** Вплив хронічної соматичної хвороби на психіку. Теорії виникнення психосоматичних розладів. Визначення психосоматичних розладів. Психосоматичні реакції та психосоматичні захворювання. Основні психологічні терміни щодо психодіагностики психосоматичних розладів. Класифікація психосоматозів.

6. **Невротичні розлади:** поняття невротичного розладу та теорії його формування. Тривожно-фобічні розлади. Агорафобії. Соціальні фобії. Специфічні (ізолювані) фобії. Панічний розлад. Генералізований тривожний розлад. Обсесивно-компульсивний розлад. Нав'язливі думки або роздуми. Комппульсивні дії. Змішані обсесивні та комппульсивні прояви. Дисоціативний (конверсійний) розлад. Дисоціативна амнезія. Дисоціативна fuga. Дисоціативні судоми. Розлад множинної особистості. Соматоформні розлади. Соматизовані розлади. Іпохондричний розлад. Соматоформна вегетативна дисфункція. Хронічний соматоформний больовий розлад. Діагностичні критерії неврастенії.

7. **Порушення прийому їжі.** Нервова анорексія. Загальна характеристика та діагностичні критерії нервової анорексії. Нервова булімія та її діагностичні критерії.

8. **Посттравматичний стресовий розлад.** Поняття психічної травми. Критерії посттравматичного стресового розладу. Класифікація психогенних розладів. Афективно-шокові реакції.

9. **Організація експериментально-психологічного дослідження хворих у клініці.** Принцип побудови та етапи експериментально-психологічного дослідження. Особливості вибору методик за завданнями клініки. Експериментально-психологічні методи дослідження пізнавальних процесів. Експериментально-психологічні методи дослідження "внутрішньої картини хвороби" та типи реагування на хронічне соматичне захворювання (ЛОБІ).

10. **Порушення психічних процесів та особистості хворих.** Порушення пізнавальної сфери (сприйняття, мислення, пам'яті) та особистості за Б.В. Зейгарник. Порушення свідомості. Співставлення поняття свідомості у психіатрії та загальній психології. Критерії порушення свідомості. Порушення особистості за Б.В. Зейгарник. Форми порушення свідомості та самосвідомості. Порушення емоційно-вольової сфери. Порушення особистості та пізнавальної сфери при різних нервово-психічних захворюваннях.

11. **Основні патопсихологічні синдроми та порушення психічного розвитку дітей.** Поняття норми вікового психічного розвитку. Порушення психічного розвитку за Лебединським В.В. (психічний недорозвиток). Поняття і форми ЗПР та розумової відсталості. Диференційна діагностика ЗПР та розумової відсталості.

12. **Інтерпретація результатів патопсихологічного дослідження.** Загальні положення аналізу даних експертно-психологічного обстеження. Техніка інтерпретації даних. Виділення патопсихологічних синдромів. Інтерпретація результатів патопсихологічного експерименту при вирішенні різних практичних задач (диференційно-діагностичної, експертної та ін.).

4. „ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ”

1. **Поняття про вікову психологію.** Предмет та завдання вікової психології. Співвідношення вікової психології, психології розвитку та дитячої психології. Поняття «психічного розвитку». Парадокси психічного розвитку. Поняття «психологічного віку». Структура віку. Соціальна ситуація розвитку. Провідна діяльність. Вікові психологічні новоутворення. «Вікова криза». Динаміка вікової кризи. Констатуюча та формуюча стратегії дослідження психічного розвитку.

Основні та допоміжні методи вікової психології. Метод спостереження. Констатуючий та формуючий експеримент. Бесіда. Аналіз продуктів діяльності.

2. Теорії та періодизації психічного розвитку. Однофакторні теорії. Уявлення про психічний розвиток у роботах С. Холла (теорія рекапітуляції). Уявлення про психічний розвиток у роботах Дж. Локка (теорія «чистої дошки»). Розуміння психічного розвитку у біхевіоризмі. **Психоаналітичні теорії.** Теорія та періодизація З. Фрейда. Етапи психосексуального розвитку. Теорія і періодизація Е. Еріксона. Етапи психосоціального розвитку. Его-ідентичність. **Теорія та періодизація Ж. Піаже.** Особливості дитячого мислення та уявлення про світ. «Феномен збереження». Мислення та мова. Проблема егоцентричної мови (Ж. Піаже, Л. С. Виготський). Стадії розвитку інтелекту в онтогенезі. Поняття «операції». **Культурно-історична теорія психічного розвитку Л.С. Виготського.** Роль присвоєння соціально-історичного досвіду. Умови психічного розвитку. Поняття вищих психічних функцій: структура, властивості, генезис. Розвиток форм спілкування (М. І. Лісіна). Провідна діяльність (О. М. Леонтьєв). Періодизація психічного розвитку в культурно-історичному підході (Л.С. Виготський, Д.Б. Ельконін).

3. Закони психічного розвитку. Закон «зони найближчого розвитку» (Л. С. Виготський). Закон системної та смислової будови свідомості (Л. С. Виготський). Закон провідної ролі навчання у розвитку (Л. С. Виготський). Закон «сензитивних періодів». Закон чергування періодів (Д.Б. Ельконін).

4. Криза народження. Розвиток немовляти. Пренатальний розвиток. Криза народження. Безумовні рефлекси малюка: харчові, оборонні, орієнтувальні. Ранні умовні рефлекси. «Комплекс поживлення» як основне новоутворення новонародженості. Розвиток немовляти. Соціальна ситуація «Ми». Емоційне спілкування з дорослими як провідна діяльність віку. Новоутворення віку. Розвиток сприйняття. Розвиток рухів.

5. Ранній вік. Криза першого року. Соціальна ситуація «Дитина – предмет – дорослий». Предметна діяльність – провідна діяльність дитини раннього віку. Розвиток орудійних дій. Ранні форми наочно-діючого мислення. Розвиток мови. Розвиток особистості дитини раннього віку.

6. Криза 3-х років. Дошкільний вік. Криза 3-х років. Соціальна ситуація віку. Форми спілкування з дорослими і однолітками. Сюжетно-рольова гра як провідна діяльність. Продуктивні види діяльності. Новоутворення віку. Розвиток внутрішнього плану свідомості. Наочно-образне мислення. Формування довільної та опосередкованої пам'яті. Розвиток мови як засобу спілкування, пізнання та регулювання поведінки. Становлення ієрархії мотивів. Розвиток моральних почуттів.

7. Молодший шкільний вік. Психологічна готовність до шкільного навчання. Криза семи років. Соціальна ситуація віку. Навчальна діяльність як провідна. Структура навчальної діяльності. Розвиток мотивів навчання. Новоутворення віку. Формування теоретичного мислення (аналізу, планування, пізнавальної рефлексії). Розвиток вольової сфери. Формування самооцінки у зв'язку з розвитком навчальної діяльності. Особливості засвоєння моральних норм і правил поведінки.

8. Підлітковий вік. Анатомо-фізіологічні передумови. Соціальна ситуація «Ми». Становлення нового типу взаємостосунків з дорослими. Реакція емансипації. Групування з однолітками. Підліткова субкультура. Проблема провідної діяльності підлітка. Особливості навчальної діяльності. Проблема «кризи підліткового віку» у психології. Новоутворення віку. Відчуття дорослості. Розвиток самосвідомості та особистісної рефлексії. Розвиток волі і потреби у самовихованні. Формування часової перспективи. Статеві ідентичність. Акцентуації характеру.

9. Юнацький вік. Соціальна ситуація віку. Навчально-професійна діяльність як провідна. Новоутворення віку. Готовність до самовизначіння. Розвиток самосвідомості і образу «Я». Формування ціннісних орієнтацій та часової перспективи. Життєвий план. Професійна спрямованість. Система світогляду. Криза юнацького віку.

10. Дорослість. Рання дорослість, молодість. Соціальна ситуація «відрив від батьківського коріння». Інтимно-особистісне спілкування як провідна діяльність. Досягнення близькості. Оволодіння професією і початок професійної діяльності. Пошук і вибір партнера, вступ у шлюб. Формування стилю життя і кола спілкування. Схвалення соціальної відповідальності, прав і обов'язків. Криза 22 років. **Середня дорослість, зрілість.** Соціальна ситуація віку: «між поколінь». Колективна продуктивна діяльність як провідна. Особистісні новоутворення. Зрілість як відповідальність. Розвиток людини як індивідуальності, члена сім'ї та суб'єкта діяльності.

Особливості пізнавальної діяльності. Можливості навчання в період зрілості. «Криза» середини життя. **Пізня дорослість, старість.** Біологічні та соціальні критерії старіння. Соціальна ситуація віку. Внутрішня робота як провідна діяльність. Новоутворення віку. Прийняття свого життєвого шляху (мудрість) або відчай. Проблема трудової діяльності в старості. Значення громадських інтересів. Вплив історії життєвого шляху особистості на процес старіння. Криза пізнього віку

5 „ПСИХОДІАГНОСТИКА“

1. Поняття про психодіагностику. Поняття психодіагностики як наукової системи методів та прийомів постановки психологічного діагнозу. Співвідношення психодіагностики з диференційною психологією, психометрикою, практичною психологією. Завдання дослідження та обстеження. Інформаційне забезпечення практичної психології як основна прикладна функція психодіагностики. Експертиза та консультування клієнта - два типи психодіагностичних ситуацій.

2. Професійно-етичні нормативи в психодіагностиці. Міжнародні професійно-етичні стандарти в психодіагностиці. Конфіденційність психодіагностичної інформації. Правила розповсюдження та опублікування методик. Вимоги до психодіагностичних методик та їх використання.

3. Психометричні основи психодіагностики. Тестова норма як критична точка на шкалі тестових балів, що розмежовує категоріальні області. Види діагностичних норм: абсолютні, статистичні, критеріальні. Статистичне обґрунтування тестових норм. Етапи побудови статистичних тестових норм. Вірогідний інтервал та його уточнення залежно від розміру вибірки стандартизації. Лінійна стандартизація шкали. Конкретні приклади стандартних шкал в психодіагностиці: IQ-шкала, Т-шкала, шкала стенив. **Надійність** як сталість до побічних факторів, точність вимірювальної процедури. Види надійності: ретестова надійність та надійність-гомогенність. **Валідність** як відповідність результатів тесту властивості, що тестується. Види валідності: зовнішня, змістовна, емпірична, конструктна. Засоби емпіричного вимірювання валідності: метод контрастних відомих груп, узгодженість з експертною оцінкою. **Достовірність.** Поняття артефакту соціальної бажаності. Способи контролю достовірності. Шкали неправди.

4. Операційна класифікація психодіагностичних методик. Психофізіологічні вимірювання. Об'єктивні тести рішення задач. Стандартизовані самозвіти. Проективні техніки. Спостереження. Контент-аналіз документів. Діалогові техніки.

5. Предметна класифікація психодіагностичних методик Методики діагностики психічних функцій: когнітивних (сприймання, уваги, пам'яті, мислення) та регулятивних (моторних програм, емоційної та вольової регуляції). Методики діагностики загальних та спеціальних здібностей. Методики діагностики темпераменту, характеру та ціннісно-мотиваційних рис особистості. Методики діагностики спілкування. Психодіагностика самосвідомості. Опитувальник самовідношення. Методика Дембо-Рубінштейн.

6. Діагностика структури інтелектуальних здібностей. Шкали Біне. Методики Векслера. Амтхауера, Равена, Кеттелла. Шкільний тест розумового розвитку.

7. Загальна характерологічна діагностика. Риса як «елемент» аналізу будови особистості. Тест-опитувальник Кеттелла. Історія побудови тесту. Структура та інтерпретація.

8. Патохарактерологічна діагностика. Тест-опитувальник ММРІ. Основні та службові шкали. Правила корекції тестових балів. Невротичні та психотичні порушення та їх проявлення в профілі ММРІ. Патохарактерологічний діагностичний опитувальник Лічко-Іванова.

9. Діагностика явних та прихованих мотиваційних структур. Методика дослідження ціннісних орієнтацій Рокіча-Ядова. Тематичний Апперцептивний Тест в діагностиці прихованих мотивів. Класифікація мотивів по Мюррею. Тест гумористичних фраз.

10. Проективні методики. Відрізняючи ознаки проективних методик. Тест "незакінчених речень", Тематичний Апперцептивний Тест, "тест фрустрації" Розенцвейга, "Неіснуюча тварина", "Малюнок сім'ї".

III. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

До навчальної дисципліни «Загальна психологія».

Основна:

1. Киричук О.В., Романець В.А. Основи психології. К. Либідь 1996.
2. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2004. – 272 с.
3. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. – К.: Вища школа, 2000.

Додаткова:

1. Психологія (за редакцією Ю.М. Трофімова): Підручник. – К.: «Оріяни», 1999р. – 680 с.
2. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 304 с.

До навчальної дисципліни «Соціальна психологія».

Основна:

1. Орбан-Лембрік Л.Е. Соціальна психологія - К. Академвидав, 2003. – 448 с.
2. Чередник Г.Ю. Конспект лекцій з курсу «Соціальна психологія», Д.: РВВ ДНУ. 2009. – 76 с.

Додаткова:

1. Андреева Г.М. Социальная психология. М., 1998.
2. Майерс Дж. Социальная психология. СПб., 1997.

До навчальної дисципліни «Клінічна психологія».

Основна:

1. Аршава І.Ф., Черненко М.І., Корнієнко В.В. Патопсихологічна діагностика в клініці. – Д., ДГУ. – 2006.

Додаткова:

1. Зейгарник Б.В. Патопсихология. - М.: Академия, 2002. – 208 с.
2. Клиническая и медицинская психология: Учебное пособие / В.Д.Менделевич. – 6 е изд. – М.: МЕДпресс информ, 2008. – 432 с.

До навчальної дисципліни «Вікова психологія».

Основна:

1. Самошкіна Л.М. Вікова психологія: Навч. наоч. посіб. з мультимедійним курсом / Під ред. Чл.-кор. НАПН України, проф. Носенко Е.Л. – Д.: РВВ ДНУ, 2006.

Додаткова:

1. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2000. – 992 с.
2. Толстых А. Возрасты жизни. – М., 1988.

До навчальної дисципліни «Психодіагностика».

Основна:

1. Общая психодиагностика /Под ред. А.А. Бодалева и В.В.Столина. М.: МГУ, 1987.- 308 с.
2. Самошкіна Л.М. Психодіагностика: Навч. наоч. посіб. з мультимедійним курсом. – Д.: РВВ ДНУ, 2012.

Додаткова:

1. Анастаси А., Урбина С. Психологическое тестирование. - СПб.: Питер, 2002.-688с.
2. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика. – СПб.: Питер, 2002. – 352 с.

IV СТРУКТУРА ВАРІАНТУ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Кожний варіант фахового вступного випробування містить **40** тестових питань, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні варіанту випробування.

Вартість одного тестового завдання з вибором однієї правильної відповіді складає 2 бали та 0 балів, якщо надано невірну відповідь, або відповіді не надано, всього 30 завдань. Вартість завдання на встановлення відповідності («логічні пари») складає 4 бали у кожному тестовому завданні нараховується 1 бал за кожною правильно встановлену відповідність («логічну пару») та 0 балів, якщо не вказано жодної правильної відповідності («логічної пари»), всього 10 завдань. Загальна кількість завдань – 40, Загально максимальна кількість балів – 100.

На виконання роботи відведено 120 хвилин

Загальна структура екзаменаційного білету:

№ з/п	Кількість тестових завдань кожного типу	Всього балів, завдань
1	30 тестових завдань X 2бал = 60 балів	100 балів; 40 тестових завдання
2	10 тестових завдань X 4 = 40 балів	

- за темами навчальних дисциплін

№ з/п	Зміст питання	Кількість одиниць у варіанті
1	За темами навчальної дисципліни «Загальна психологія»	21
2	За темами навчальної дисципліни «Соціальна психологія»	5
3	За темами навчальної дисципліни «Клінічна психологія»	4
4	За темами навчальної дисципліни «Вікова психологія»	5
5	За темами навчальної дисципліни «Психодіагностика»	5
	Усього	40

Шкала відповідності оцінювання

Відмінно\Excellent	90-100
Добре\Good	82-89
	75-81
Задовільно\Satisfactory	64-74
	60-63
Незадовільно\Fail	0-59